

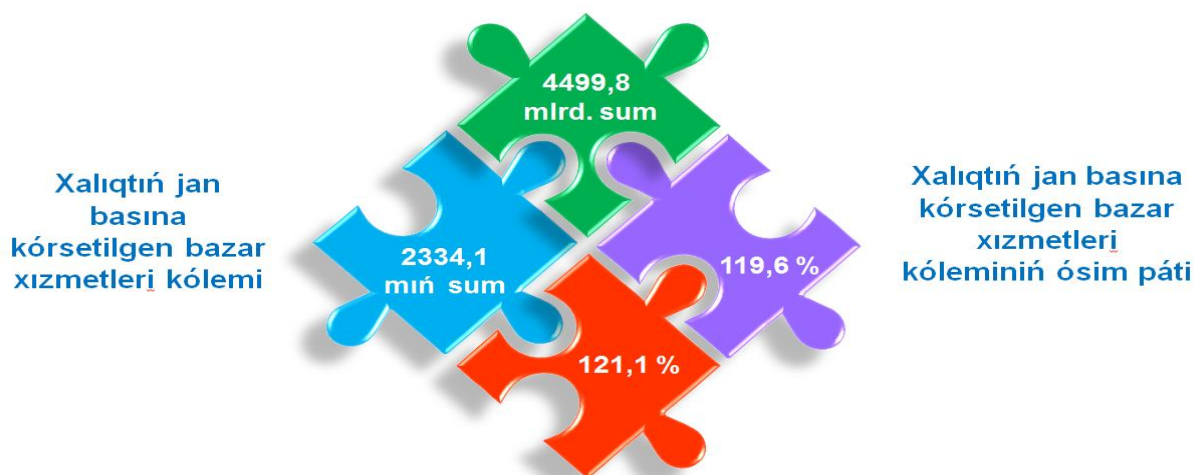
2021- jıldıń yanvar-iyul aylarında Qaraqalpaqstan Respublikasında xızmetler tarawınıń rawajlanıwı

Xızmetler tarawınıń rawajlanıw dárejesi jámiyet párawanlıǵın sáwlelendiriwshi kórsetkishlerden biri esaplanadı. Resurslar sarpın únemlewshi nátiyjeli innovaciyalıq ekonomikanı qurıw processinde xızmetler tarawı bólek orın tutadı, sebebi ol, tovar islep shıǵarıw menen salıstırılǵanda, materiallar sarpınıń kemligine, qárejetlerdiń tez qaplanıwına hám joqarı paydalılıqqa iye.

Usı tarawdıń xalıq aralıq korporaciyalar, bankler, aviakompaniyalar, kompyuter orayları, telekommunikaciyalar, qamsızlandırıw, yuridikalıq hám konsalting firmaları, mámleket hám mámleketlik emes shólkemler, sonıń menen birge, kommerciyalıq bolmaǵan shólkemlerdi óz ishine aladı.

2021- jıldıń yanvar-iyul aylarında xızmetler tarawınıń tiykarǵı kórsetkishleri

Kórsetilgen bazar xızmetleri kólemi

Kórsetilgen bazar xızmetleri kóleminiń ósim pátı

Xızmetler tarawı bul — kárxanalar, shólkemler, sonıń menen birge, fizikalıq shaxslar tárepinen kórsetiletuǵın hár qıylı xızmetler, islep shıǵarıwdı óz ishine alǵan ulıwmalastırılǵan taypa bolıp tabıladı. Bul tarawdı kóbinese rawajlanǵan zamanagóy infrastruktura sebepli sanaattan keyingi ekonomikalıq struktura formasında kóriledi.

Islep shıǵarılǵan xızmetlerdiń tiykarǵı kórsetkishleri

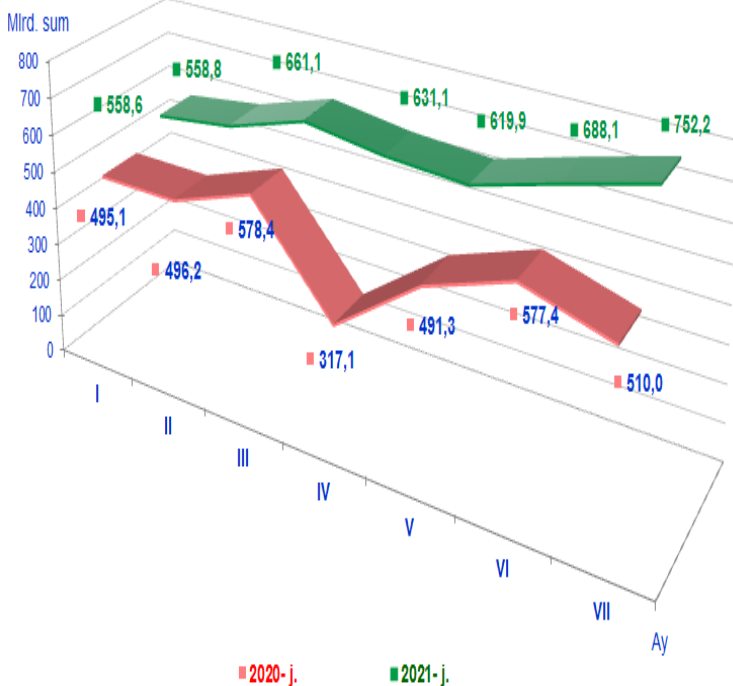
Dáslepki maǵlıwmatlarǵa kóre, 2021- jıldıń yanvar-iyul aylarında kórsetilgen bazar xızmetleri kólemi 4499,8 mlrd. sumǵa jetti. Onıń nominal kólemi 1034,3 mlrd. sumǵa astı. Salıstırma ekvivalentte ótken jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda ósim pátı 121,1 % ti quradı.

Ósim pátı	Kóleminin ósiwi	Xızmetler kólemi
• 121,1 %	• 1034,3 mlrd. sum	• 4499,8 mlrd. sum

Xızmetler - qarıydarlar (yuridikalıq hám fizikalıq shaxslar) jaǵdayın ózgartiretuǵın yamasa tovarlar, xızmetler hám finanslıq aktivler menen ayırbaslawına kómelesetuǵın islep shıǵarıw iskerliginiń nátiyjesi esaplanadı.

Kórsetilgen bazar xızmetler kóleminiń salıstırılıwı, mlrd. sum

2021- jıldıń yanvar ayına salıstırǵanda usı jıldıń iyun ayında (diskret ay) kórsetilgen bazar xızmetleri kólemi 193,6 mlrd. sumǵa asıp 752,2 mlrd. sumǵa jetti.

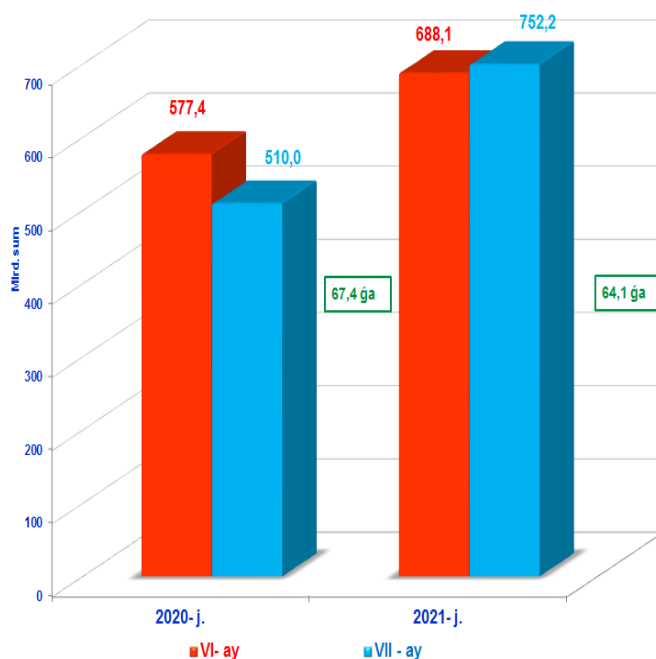
Salıstırw ushın :

ótken jıldıń sáykes dáwirinde olardıń kólemi 14,9 mlrd. sumǵa ósken hám 510,0 mlrd. sumǵa teń bolǵan.

2021- jil VI - diskret (iyun) ayınıń kólemine salıstırǵanda, 2021- jil VII - diskret (iyul) ayınıń kólemi 64,1 mlrd. sumǵa ósken.

Salıstırw ushın :

2020- jıldıń VI hám VII - diskret ayları ortasındaǵı ayırmashılıǵı 67,4 mlrd. sumdı quraǵan.

Xızmetler tarawı islep shıǵarıw ónimlilikin hám natıyeliligin asırıwǵa járdem beretuǵın hár qıylı iskerlik túrlerin óz ishine aladı.

**Ekonomikalıq xızmet túrleri boyınsha islep shıǵarılǵan
xızmetlerdiń tiykarǵı kórsetkishleri
(2021- jıldıń yanvar-iyul aylarında)**

	Kólemi, mlrd. sum	Ótken jılǵa salıstırǵanda ósım pátı, % te
Xızmetler – jámi	4 499,8	121,1
Sonnan:		
baylanıs hám málimleme xızmetleri	252,0	115,5
finanslıq xızmetleri	966,1	132,5
transport xızmetleri	1 102,3	109,7
sonnan: avtotransport xızmetleri	629,4	122,1
jasaw hám awqatlanıw xızmetleri	103,7	96,5
sawda xızmetleri	1 001,4	112,2
kóshpes múlk penen baylanıslı xızmetler	116,7	123,8
bilimlendiriw tarawındaǵı xızmetler	319,6	184,0
densawlıqtı saqlaw tarawındaǵı xızmetler	53,2	134,0
ijara xızmetleri	106,2	149,1
kompyuterlerdi ońlaw boyınsha xızmetler	131,0	123,1
jeke xızmetler	162,5	117,0
arxitektura tarawındaǵı xızmetler	55,2	116,5
basqa xızmetler	129,9	130,1

**Ekonomikalıq xızmet túrleri boyınsha kórsetilgen bazar
xızmetleriniń quramı, % te
(2021- jıldıń yanvar-iyul aylarında)**

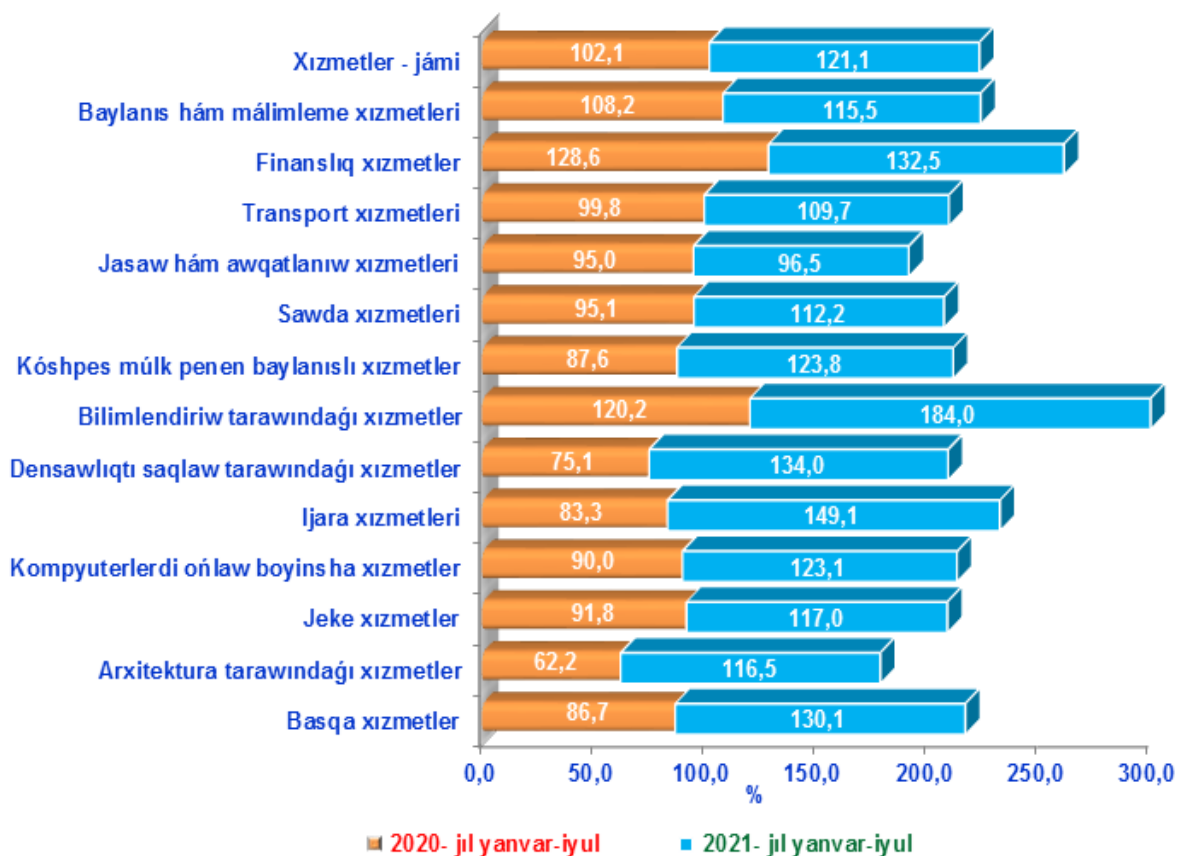

Ekonomikalıq xızmet túrleri boyınsha kórsetilgen bazar xızmetleri quramında eń úlken úlesti transport xızmetleri iyeleydi. Sonday etip, 2021- jıldıń yanvar-iyul aylarında olardıń úlesi 24,5 % ti quradı. Usınıń menen birge, joqarı kórsetkishler sawda xızmetleri (22,2 %), finanslıq xızmetler (21,5 %), bilimlendiriw tarawındaǵı xızmetler boyınsha (7,1 %) úlesine tuwrı keldi.

Densawlıqtı saqlaw tarawındaǵı xızmetler kórsetiw kólemleriniń onsha úlken bolmaǵan ósiwi gúzetildi, olardıń úlesi tek 1,2 % ti quradı. Sonıń menen birge, joqarı bolmaǵan úles arxitektura tarawındaǵı xızmetler - 1,2 %, jasaw hám awqatlanıw xızmetleri - 2,3 % ke tuwrı keldi.

Ekonomikalıq xızmet túleri boyınsha bazar xızmetleriniń ósim pátleriniń salıstırılıwı, % te

Joqarı ósim pátleri bilimlendiriw tarawındaǵı xızmetler (84,0 %), ijara xızmetleri (49,1 %), densawlıqtı saqlaw tarawındaǵı xızmetler (34,0 %), finanslıq xızmetler (32,5 %), basqa xızmetler (30,1 %), kóshpes múlk penen baylanıslı xızmetler (23,8 %), ti quradi.

Jasaw hám awqatlanıw xızmetleri kóleminiń ósim pátini (3,5 % ke) tómenlewi gúzetildi.

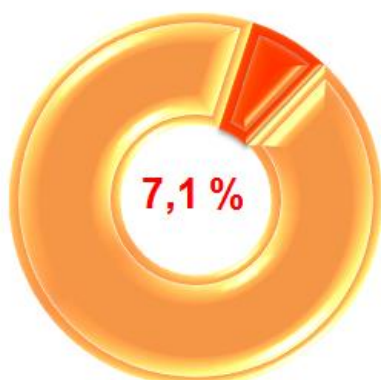
Dáslepki maǵlıwmatlar

Hár bir mámlekettiń ekonomikalıq turmısında zárúrli orın tutatuǵın sawda tarawı islep shıǵarıw hám tutınıw ortasındaǵı baylanıstı támiyinleydi, sonıń menen birge, tovarlardı islep shıǵarıw kólemi hám quramına, olardıń túrlerin jaqsılanıwına hám sapasınıń asıwına sezilerli tásir kórsetedi.

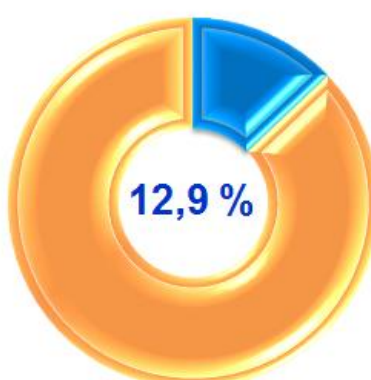
2021- jıldıń yanvar-iyul aylarında, kórsetilgen bazar xızmetleri ulıwma kóleminde sawda xızmetleriniń úlesi 22,2 % ti payda etip, bul 1001,4 mlrd. sumǵa teń boldı.

Sawda - bul tovarlardıń aylanıwın, olardıń islep shıǵarıw tarawınan tutınıw tarawına ótiwin támiyinleytuǵın ekonomika tarawı bolıp tabıladı. Belgili bir mámleket ishinde sawda tovarların zárúr qarıydarǵa jetkiziw wazıypasın atqaradı. Ol kótere hám usaqlap satıw sawdaǵa bólinedi.

Sawda xızmetleri quramı, % te (2021- jıldıń yanvar-iyul aylarında)

Avtomobiller hám motocikller ońlaw boyńınsha xızmetlerdi qosqan halda avtomobiller hám motocikller kótere hám usaqlap satıw sawdası

Kótere sawda boyınsha xızmetleri (avtomobiller hám motocikller sawdasınan tısqari)

Avtomobiller hám motocikller sawdasınan tısqari usaqlap satıw sawdası boyınsha xızmetleri

Ámeldegi dáwirde usaqlap satıw sawda xızmetleri úlesi 80,0 % ke tuwrı keledi.

Kótere sawda xızmetleriniń úlesi (avtomobiller hám motocikller sawdasınan tısqarı) 12,9 % ke jetti. Avtomobiller hám motocikllerdiń kótere hám usaqlap satıw sawdası boyınsha xızmetler, atap aytqanda, avtomobiller hám motocikllerdi ońlaw boyınsha xızmetlerdi qosqan halda, sawda xızmetleriniń ulıwma kólemindegi úlesi 7,1 % ti quradı.

Finanslıq xızmetler
(2021- jıldıń yanvar-iyul aylarında)

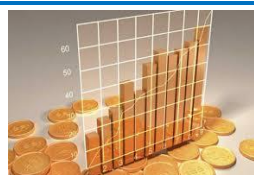
Finanslıq xızmetler kólemi 966,1 mlrd. sumdı - quradı. **Salıstırıw ushin** : 2020- jıldıń yanvar-iyul aylarında finanslıq xızmetler kólemi 709,7 mlrd. sumǵa teń boldı.

Olardıń ulıwma xızmetler kólemindegi úlesi 21,5 % ti quradı.

Salıstırıw ushin : 2020- jıldıń yanvar-iyul aylarında olardıń úlesi 20,5 % ti quradı.

Ótken jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda kólemi 256,4 mlrd. sumǵa kóbeyiwi gúzetildi.

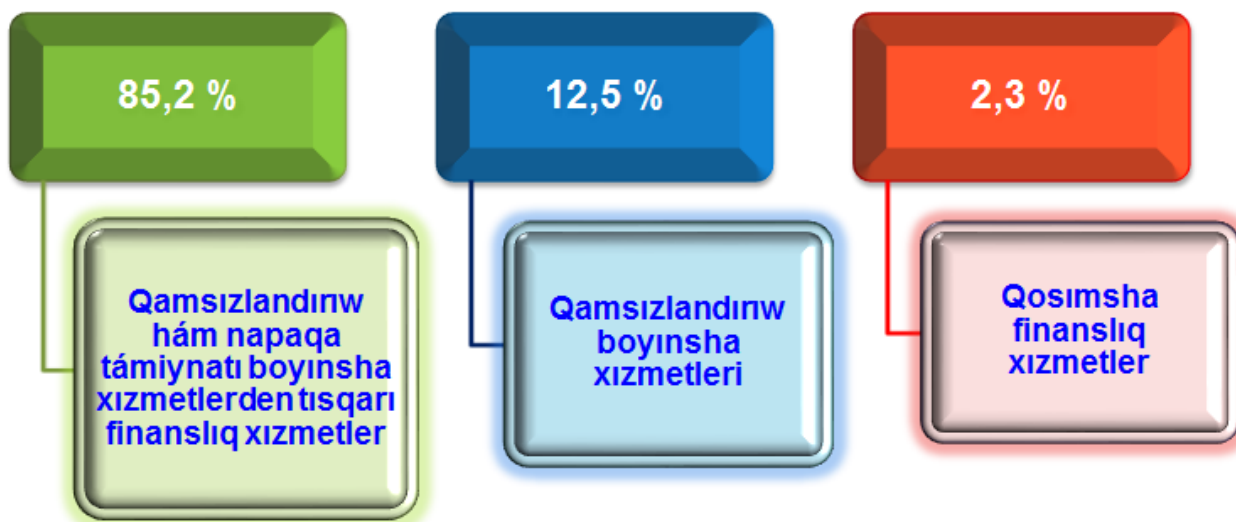
Finanslıq xızmetlerdiń ósiwi 32,5 % ti quradı.

Salıstırıw ushin : 2020- jıldıń yanvar-iyul aylarında olardıń ósim pátı 128,6 % ke jetken.

Finanslıq xızmetler kólemi - finanslıq dáldálshılıq esabınan alınǵan procentli dáramatlar kólemi (xızmetler ushin belgilengen tólewler muǵdarında), sonıń menen birge, finans shólkemi tárepinen ssuda beriw yamasa depozitti saqlaw boyınsha xızmetleri ushin tólenetuǵın aqsha esabına kóre alınadı.

**Finanslıq xızmetler quramı, % te
(2021- jıldıń yanvar-iyul aylarında)**

Finanslıq xızmetler ulıwma kóleminde qamsızlandırıw hám pensiya támiynatı boyınsha xızmetlerden tısqarı finanslıq xızmetlerdiń úlesi 85,2 % ti quraydı.

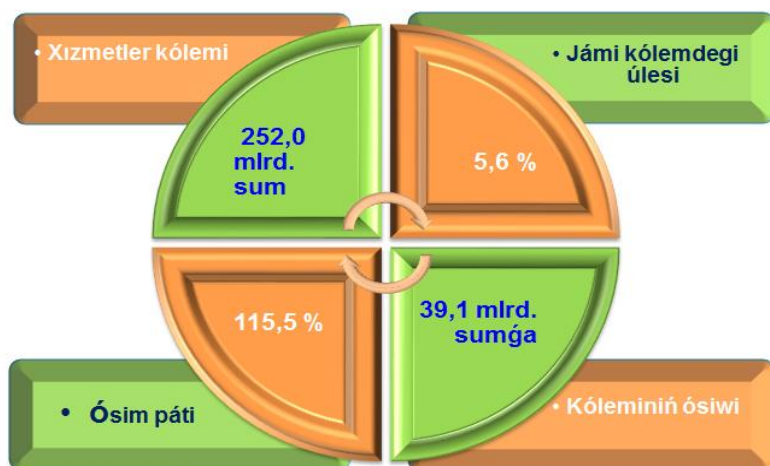
Ámeldegi dáwirde qamsızlandırıw xızmetleriniń úlesi 12,5 % aralığında gúzetildi.

Finanslıq hám qamsızlandırıw xızmetlerine salıstırǵanda járdemshi xızmetlerdiń ulıwma finanslıq xızmetler kólemindegi úlesi joqarı kórsetkishke iye emes hám ol 2,3 % ti quraydı.

Rawajlanǵan mámleketler tájiriyesi sonı kórsetedi, AKTnıń rawajlanıwı mámlekettiń básekige shıdamlılıq dárejesine tikkeley tásir etedi, sizge úlken kólemdegi maǵlıwmatlardı toplaw hám ulıwmalastırıwǵa múmkinshilik beredi, strategiyalıq dárejede basqarıw ushın úlken múmkinshilikler payda boladı.

AKTdan aktiv paydalanıw keń qamılǵan infratúzilmege tiykarlanǵan bolıp, ol eń zamanagóy úskeneler hám texnologiyalar menen úskenelestirilgen, joqarı kadrlar potencialına iye.

Baylanıs hám málimleme xızmetleri (2021- jıldıń yanvar-iyul aylarında)

2020-jıldıń yanvar-iyul aylarına salıstırǵanda

2021- jıldıń yanvar-iyul aylarında baylanıs málimleme xızmetleriniń kólemi 252,0 mlrd. sum dárejesinde belgilendi.

Ótken jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda bul túrdegi xızmetlerdiń ósim pátı 115,5 % ke jetti.

Kórsetilgen bazar xızmetleriniń ulıwma kólemdegi úlesi 5,6 % ti quradı.

Baylanıs hám málimleme xızmetleri quramı, % te (2021- jıldıń yanvar-iyul aylarında)

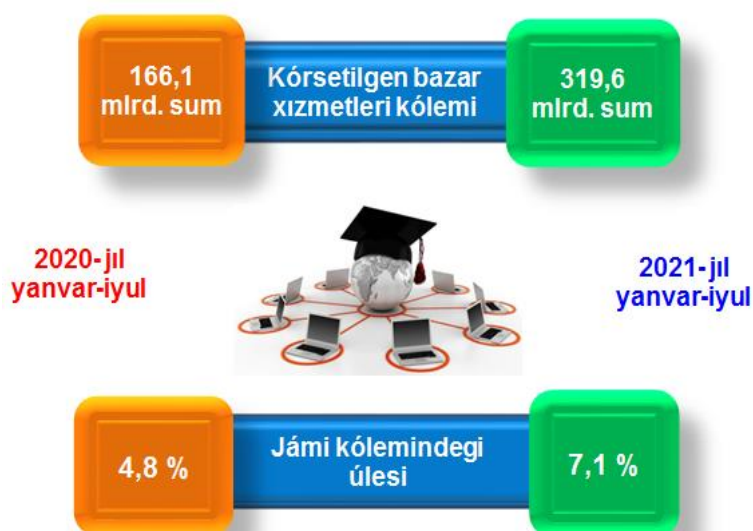

<p>Baylanıs hám málimleme xızmetleri kóleminde eń úlken úlesti telekommunikaciya xızmetleri (sımlı hám mobil baylanıs xızmetleri, Internet tarmaǵı, joldaslı baylanıs xızmetleri hám basqalar) iyelep, 94,8 % ti quradı.</p>	<p>Xızmetlerdiń ulıwma kólemindegi úlesinde kompyuter dástúrlew, másláhát beriw xızmetleri hám basqa járdemshi xızmetler - 0,9 %, basqa baylanıs xızmetleri - 0,5 %, baspa sóz xızmetleri - 3,1 %, sonıń menen birge, málimleme tarawındaǵı xızmetler - 0,7 % ti quradı.</p>
--	--

Soni aytıw kerek, puqaralardı joqarı sapalı hám qımbat emes baxalardaǵı tálim menen támiyinlew, jámiyet rawajlanıwın, onıń keleshegin anıq belgilep beretuǵın wazıypa bolıp tabıladı.

Bilimlendiriw tarawındaǵı xızmetler (2021- jıldıń yanvar-iyul aylarında)

2021- jıldıń yanvar-iyul aylarında bilimlendiriw tarawındaǵı xızmetler kólemi 319,6 mlrd. sumǵa jetip, bazar xızmetleri ulıwma kólemindegi úlesi 7,1 % ti quradı. Ótken jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda ósim pátı 184,0 % ti quradı.

Jasaw boyınsha xızmetler kólemi, qısqa múddetli turar jay menen támiyinlew boyınsha kórsetilgen xızmetler (mıymanxanalar, oteller, moteller hám basqa turar jaylar) mánisin óz ishine aladı.

Jasaw hám awqatlanıw boyınsha xızmetler
(2021- jıldıń yanvar-iyul aylarında)

Ótken jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda jasaw hám awqatlanıw boyınsha xızmetlerdiń ósim pátı 96,5 % ti quradı, olardıń kólemi bolsa 103,7 mlrd. sumǵa teń bolǵan.

Bul dáwirde olardıń bazar xızmetleri ulıwma kólemindegi úlesi 2,3 % ti quradı.

Azıq-awqat hám ishimlikler menen támiyinlew boyınsha xızmetler - azıq-túlik ónimleri hám ishimlikler jetkiziw boyınsha qoyılǵan ústemedен tısqari, awqat tayarlawda isletilgen hám qayta islenbegen halda satılǵan ónimler mánisin óz ishine alıwshı aylanba mánisi bolıp tabıladı.

Jasaw hám awqatlanıw boyınsha xızmetlerdiń quramı (2021- jıldıń yanvar-iyul aylarında)

Jasaw hám awqatlanıw boyınsha xızmetlerdiń ulıwma kóleminde azıq-awqat hám ishımlıkle menen támiyinlew boyınsha xızmetlerdiń úlesi 92,7 % menen ústinlik etedi.

2021- jıldıń yanvar-iyul aylarında jasaw boyınsha xızmetler úlesi 7,3 % ti quradı.

Densawlıqtı saqlaw tarawındaǵı xızmetler kólemi bul - densawlıqtı saqlaw mekemeleriniń medicinalıq hám sanitariya xızmetleri, sonıń menen birge, shólkemler hám medicina kárxanaları, poliklinikalar, klinikalar tárepinen kórsetilgen bazar xızmetleriniń mánisi bolıp tabıladı.

Densawlıqtı saqlaw tarawındaǵı xızmetler (2021- jıldıń yanvar-iyul aylarında)

2021- jıldıń yanvar-iyul aylarında densawlıqtı saqlaw tarawındaǵı kólemi 53,2 mlrd. sumdı quradı. Xızmetlerdiń ulıwma kóleminde olardıń úlesi 1,2 % ti quradı. Ótken jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda ósim pátı 134,0 % ti quradı.

Dáslepki maǵlıwmatlar

Ekonomikalıq xızmet túrleri boyınsha kórsetilgen xızmetler, qarıydarlardıń dáramat dárejesi, diydi hám qálew-tileklerine qaray differenciyanadı.

Qala hám rayonlar kesiminde xızmetler islep shıǵarıw (2021- jıldıń yanvar-iyul aylarında)

	Kólemi, mlrd. sum	Ótken jılǵa salıstırǵanda ósım pátı, % te	Xalıqtıń jan basına kórsetil- gen bazar xız- metleri kólemi, mıń sum
Qaraqalpaqstan Respublikası	4 499,8	121,1	2 334,1
Nókis q.	2 043,1	125,3	6 286,5
rayonlar:			
Ámiwdárya	233,3	120,8	1 155,1
Beruniy	258,1	118,4	1 323,4
Bozataw	20,1	136,5	920,0
Qaraózek	74,1	121,3	1 389,5
Kegeyli	73,8	125,6	1 008,2
Qońırat	541,6	110,7	4 109,3
Qanlıkól	63,4	120,9	1 224,8
Moynaq	44,2	121,1	1 359,7
Nókis r.	66,5	118,6	1 299,7
Taqiyatas	92,8	110,2	1 240,5
Taxtakópir	53,9	123,8	1 335,3
Tórtkúl	348,2	120,1	1 595,3
Xojeli	190,7	119,8	1 532,7
Shimbay	130,8	122,4	1 153,3
Shomanay	57,0	122,7	1 007,4
Ellikqala	208,2	119,6	1 281,8

Usınıń menen birge, joqarı kórsetkishler Nókis qalası (2043,1 mlrd. sum), Qońırat rayonu (541,6 mlrd. sum) hám Tórtkúl rayonlarında (348,2 mlrd. sum) gúzetildi.

Sonı aytıw kerek, zamanagóy Ózbekstannıń sociallıq-ekonomikalıq rawajlanıw keleshekleri, milliy hám jergilikli máplerdi esapqa alǵan halda, respublikanıń hár bir ekonomikalıq rayonu hám wálayatlarınıń barlıq resurslardan aqılǵa say paydalanıwına baylanıslı.

Xızmetler tarawınıń rawajlanıw dárejesi xalıqtıń aymaqlıq jáne social jıldamlıǵın, jańa xojalıq aymaqların ózlestiriw, islep shıǵarıw natıyjeliligın hám materiallıq ónimler tutınıwın asırıwdı támiyinleydi.

Xalıqtıń jan basına kórsetilgen bazar xızmetleri kóleminiń hár ayda ósiwi gúzetilip atır.

Xalıqtıń jan basına kórsetilgen bazar xızmetlerinin tiykarǵı ko'rsetkishleri

2021- jıldıń yanvar-iyul aylarında xalıqtıń jan basına kórsetilgen bazar xızmetleriniń kólemi 2334,1 mıń sumǵa jetti.

Ótken jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda ósim pátı 119,6 % ti quradı.

Xalıqtıń jan basına kórsetilgen bazar xızmetleri kólemi, - 2334,1 mıń sum

Ósim pátı, 2020- jil yanvar-iyul aylarına salıstırǵanda, % te - 119,6 %

Kóleminiń ósiwi , 2020- jil yanvar-iyul aylarına salıstırǵanda, - 514,2 mıń sumǵa

Qaraqalpaqstan Respublikası statistika basqarması

Dáslepki maǵlıwmatlar

Respublikada xızmetler tarawınıń rawajlanıwı xalıqtıń ósip baratırǵan tólew qábileti hám jeńilliklerine, atap aytqanda, informacion-kommunikaciya texnologiyalarınan paydalanǵan halda, ásirese zamanagóy xızmet túrlerine bolǵan qarıydarlar talabın qandira alatuǵın kishi biznestiń rawajlanıwına baylanıslı.

Basqasha etip aytqanda, bir tárepden xızmetlerdi islep shıǵarıw kólemine úy xojalıqları dáramatları hám jeńillikler, xızmetlerge tarifler, basqa tárepden investiciyalar, salıq, pul-kredit hám mámleket siyasatı, ilimiy-texnikalıq siyasat, sonıń menen birge, kishi biznestiń rawajlanıwı sıyaqlı faktorlar tásir etedi.

Xızmetler tarawı statistikası bólimi
Tel.: 61-224-92-15